Читання

Розділ 8. Відкриваємо світ літературних байок, казок і п'єс

Дата: 07.03.2025

Клас: 4 – А

Предмет: Літературне читання

Вчитель: Старікова Н.А.

Тема: Урок позакласного читання. Казки

зарубіжних письменників. Памела Треверс

«Мері Поппінс»

Мета: продовжувати знайомити учнів з творами зарубіжних письменників і поетів; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Повідомлення теми уроку.

Сьогодні на уроці ми продовжимо знайомитися з творами зарубіжних письменників, складати план, визначати головних героїв, давати їм характеристику.

Памела Ліндон Треверс 1899-1996 (справжнє ім'я Хелен Ліндон Гофф) англійська письменниця, відома як автор серії дитячих книг про Мері Поппінс.

• Народилася майбутня письменниця 8 серпня 1899 року в місті Мериборо, в Австралії.

1905 року сім'я переїхала в Англію, у Новий Південний Уельс.

Хелен навчалася в школі для дівчат Норманхерст. Під час навчання в школі вона писала оповідання та п'єси для шкільних вистав. Перші твори майбутньої письменниці почали друкувати в австралійському журналі «Бюлетень» ще до того, як їй виповнилося 12 років.

В 17 років Хелен переїхала до Австралії, в Сідней. Вона грала у виставах під псевдонімом «П.Л.Треверс», під яким згодом увійшла у світ письменництва. 1924 року повернулася до Англії

Історія створення твору

Одного разу Треверс довелося посидіти з двома дітьми. Для них вона придумала історію про няню, яка носила речі в саквояжі і мала парасольку з головою папуги на ручці. Так гувернантка Мері Поппінс прийшла в будинок № 17 у Вишневому провулку подбати про сім'ю Бенкс і їх чотирьох дітей: Джейн, Майкла і близнюків Джоні і Барбарі. Казка перетворилася на книгу .У 1934 публікація «Мері Поппінс» була першим справжнім літературним успіхом Треверс.

Серія книг про Мері Поппінс

- 1926 «Мері Поппінс и продавець сирників»
- 1934 «Мері Поппінс»
- 1935 «Мері Поппінс повертається»
- 1944 «Мері Поппінс відкриває двері»
- 1962 «Мірі Поппінс від А до Я»

Письменницею було створено 18 творів про чарівну леді Мері

Екранізація книги

• 1964 - фільм Діснея «Мері Поппінс» (головну роль — Мері Поппінс — зіграла актриса Джулі Ендрюс). Фільм був висунутий на премію «Оскар» в 13 номінаціях та удостоївся п'яти нагород.

1983- у радянському Союзі був випущений фільм «Мері Поппінс, до побачення» (реж. Л. Квініхідзе, у ролі Мері Поппінс — Наталія Андрейченко).

2019- кіноверсія Роба Маршала «Мері Поппінс повертається»

• Кадри з фільму «Мері Поппінс, до побачення» 1983р.(реж. Л. Квініхідзе, у ролі Мері Поппінс— Наталія Андрейченко).

1993 - на сценах театрів світу йде мюзикл «Мері Поппінс».

- Понад одинадцять мільйонів людей бачили це шоу у всьому світі.
- Восени 2019 року відбулася прем'єра оновленої версії мюзиклу в Лондоні.

Нагороди

У 1977 Памелі Треверс було присуджено звання Офіцера Ордена Британської імперії.

Померла письменниця 23 квітня 1996 року в Лондоні, але вона вірила в нескінченність життя, говорячи: « Там, де серцевина міцна, немає ні початку, ні кінця. Там немає слова «прощавай...»

C. 98-101

Мері Поппінс

Уривок

- Мері Поппінс, а додому ми не підемо ніколи? розвередував ся Майкл.
- Як хочеш, то вертайся додому, невдоволено кинула вона. —
 А ми підемо купувати коржики з імбиром.

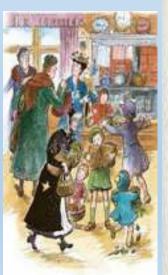
Вона рушила вперед, котячи візка. Джейн із Майклом пішли слід ком, і враз Джейн помітила, що вони йдуть кудись не туди...

 Але ж, Мері Поппінс, ви ж наче сказали, що ми йдемо купувати коржики з імбиром, а це ж зовсім не та дорога, кудою ми завжди по

них ходимо, — почала була вона, та вмить урвала, спіймавши на собі погляд Мері Поппінс.

- Хто має все покупляти я чи ти? запитала Мері Поппінс.
- Ви, сказала Джейн дуже сумирним голосочком.
- Невже? А я думала навпаки! насмішкувато промовила Мері Поппінс. Вона злегка крутнула візок, повернула його за ріг і зненацька зупинила.

Джейн з Майклом і собі раптово спинилися позад нього і несподінано побачили, що стоять перед крамничкою. Чуднішої крамнички вони зроду не бачили. Вона була дуже маленька і дуже занедбана. У вітринах висіли злинялі стрічечки барвистого паперу, а на полицях стояли облуплені коробочки з шербетом, хтозна-колишні солодцеві палички і дуже давні, дуже тверді яблучка в ірисі. Між вітринами були низенькі темні двері, куди Мері Поппінс і повезла візок, а Джейн із Майклом рушили за нею.

у тьмяній крамничці діти все ж розгляділи засклений прилавок, що гягся вздовж аж трьох стін, і під склом унизу лежали рядками коржики імбиром. Вони були так густо всіяні позолоченими зірочками, що від того вся крамничка ніби аж світилася.

Джейн із Майклом озирнулися, дуже цікаві побачити, хто їх обслукить. І неабияк здивувалися, коли Мері Поппінс гукнула:

— Фенні, Енні, де ви?

Голос її ніби відбився луною від усіх стін тьмяної крамнички. І ледве він пролунав, як за прилавком з'явилися дві жінки небачено великого зросту й потиснули Мері Поппінс руку. Тоді перехилилися обидві над прилавком, нечувано гучними голосами промовили до дітей: «Доброго здоров'я!» — і потиснули їм руки.

— Доброго здоров'я, міс!.. — Майкл замовк, силкуючись угадати, котру з них як звуть.

- Мене звати Фенні, промовила одна з велетенських жінок.
 Голос у неї був дуже сумний, начебто вона не вірила, що це її так чемно вітають.
- Який сьогодні гарний день, ввічливо сказала Джейн до другої сестри, що вже з добру хвилину тримала руку дівчинки в своєму здоровенному кулаці.
- Я Енні! сумно повідомила вона. А взагалі-то людей міряють не по словах, а по ділах.
- А що це я чую? химерний тонесенький голосок лунав десь близько.

І ось з-поза скляного прилавка виринула та, що говорила. Не диво що вона мала такий тонісінький голосочок: вона й сама була крихітний тендітна. І здалася дітям старою, як світ, — з манісіньким жмуточком кіс на голові, тонесенькими, мов патички, ніжками й сухеньким зморшкуватим личком. А проте вона підбігла до них так легко й весело, як молоденька дівчина.

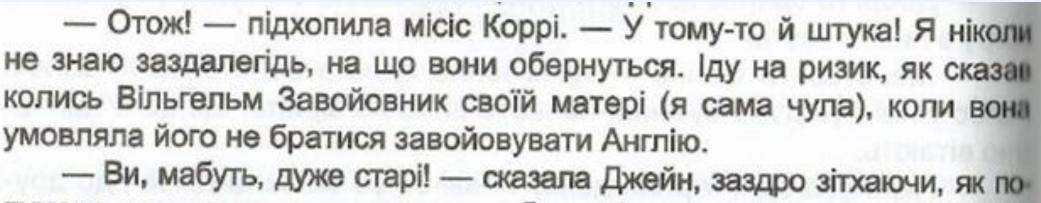

Вона захоплено всміхалась їм, і її ноженята в невеличких м'якеньких черевичках аж пританцьовували. І зненацька зробила щось дуже чудне. Вона відламала в себе на руці два пальці і простягла один Джонові, другий Барбарі. Та найдивовижніше з усього було те, що замість відламаних пальців умить виросли нові, — Джейн з Майклом добре бачили це.

- Просто цукор собі, їм не зашкодить, сказала старенька до Мері Поппінс.
- Все, що дасте ви, місіс Коррі, може принести їм тільки користь, відповіла Мері Поппінс напрочуд люб'язно.
 - От шкода! не втерпів Майкл. Якби це були м'ятні цукерки!
- Ну, часом виходять і м'ятні цукерки, радісно сказала місю Коррі, — ще й до того дуже смачні! Я сама частенько їх смокчу, як но можу вночі заснути. Дуже добре на шлунок.
- А що з них вийде наступного разу? спитала Джейн, з вели кою цікавістю дивлячись на пальці місіс Коррі.

думала, чи знатиме вона хоч коли-небудь стільки, скільки знає місіс Коррі. Місіс Коррі закинула назад свою маленьку голівку з жмутиком си-

вих кіс і зайшлася пискливим сміхом.

 Стара! — вигукнула вона. — Та я просто пискля проти своєї бабусі. Ото таки справді стара жінка, як хочете знати! Ну, але й сама я

пожила на світі чималенько. Як-не-як, а коли світ робився, пам'ятаю, я ж бо тоді була вже далеко не дитина. Ох і веремія ж тоді минилася, леле!

Вона несподівано урвала і так і вп'ялася в Джейн із Майклом свои маленькими оченятками

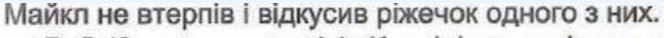

- Ой лишенько, я собі розбалакую, а вас ніхто не обслуговуєї напевне, голубонько, — звернулась вона до Мері Поппінс так, як звертаються до дуже давніх добрих знайомих, — напевно ж, ви всі пришли по коржики з імбиром?
 - Щира правда, місіс Коррі, чемно відказала Мері Поппінс.
- Чи не хочете, голуб'ятонька, поклювати чогось смачненького? Сьогодні їх приготовано особливим чином — цей спосіб я знаю від Альфреда Великого. З нього був чудовий кондитер, я добре це пам'ятаю, хоча якось коржики в нього пригоріли. Скільки вам?

Джейн з Майклом поглянули на Меррі Поппінс.

- Кожному по чотири, сказала вона. Отже, всього дванадцять.
- Візьміть тринадцять! весело мовила місіс Коррі.

І Джейн з Майклом набрали аж тринадцять — просто цілу гору чудових, темних, величезних коржиків з імбиром, і на кожному блищала золота паперова зірка.

— Добрі? — писнула місіс Коррі, і, коли він ствердно кивнув, вона в тієї втіхи підхопила руками сукню і пішла в танок. — Ура, ура, пречудово! — гукала старенька своїм тонесеньким, дзвінким голосочком.

Та ось вона спинилася і вмить споважніла.

Одначе затямте: я не роздаю їх дарма. Я беру за них плату!
 Кожний з вас платить три пенси.

Мері Поппінс розщібнула гаманець і дістала звідти три монетки по три пенси. Вона дала по монетці Джейн і Майклові.

— Ну ж бо, — сказала місіс Коррі, — приліпіть мені їх на сукню.
 Там їхнє місце.

Вони аж тепер придивились до її темної довгої сукні і побачили, що вона вся всипана монетками в три пенси, як маскарадне вбрання яскравими блискітками.

— Мерщій-бо! Приліпіть! — знову сказала місіс Коррі, потираючи руки з радісної нетерплячки. — Вони не впадуть, самі побачите!

Мері Поппінс перша ступнула до неї і приліпила монету на комір сукні місіс Коррі.

На диво Джейн і Майклові, монета пристала.

Тоді й вони приліпили свої— Джейн— на праве плече місіс Коррі а Майкл— на облямівку сукні спереду.

- Просто диво! сказала Джейн.
- Яке ж тут диво? захихотіла місіс Коррі. Принаймні не най більше з див. І вона по-змовницькому підморгнула Мері Поппінс.
- Мабуть, нам уже час іти, місіс Коррі, сказала Мері Поппінс. Місіс Коррі підступила до дітей ближче і подивилася на них яки мось загадковим, поважним і допитливим поглядом.
- А ось що мені цікаво, повільно мовила вона. Що ви зроби те з паперовими зірочками?
- О, ми їх ніде не дінемо, сказала Джейн. Ми складаємо зі рочки.
- Ах, он як, складаєте? А де ж ви їх держите? очі місіс Коррі бу ли приплющені, але дивилися ще гостріш, як досі.
- Ну, почала Джейн, я свої під носовими хусточками у верхній лівій шухляді комода.

- А я в шафі, на нижній полиці, в коробці з-під черевиків.
- Верхня ліва шухляда в комоді і коробка з-під черевиків у шафі, повагом промовила місіс Коррі, ніби запам'ятовуючи це. Потім вона перевела погляд на Мері Поппінс і легенько кивнула їй головою І Мері Поппінс ледь помітно кивнула у відповідь.

Вони ніби мовчки про щось змовилися.

- А тепер бувайте здорові. Приходьте якнайскоріше. Я на вас чекаю Голосочок місіс Коррі лунав дедалі тихіше, все завмираючи, а тоді зовсім затих, незчувшись, як і коли, Джейн з Майклом опинилися на вулиці: вони йшли за Мері Поппінс, що знов читала свій список. Діти озирнулись назад.
 - Слухай, Джейн, здивовано сказав Майкл, її й сліду немає!
 - Отож я й дивлюся, розгублено озвалася Джейн.

I справді, крамнички не було. Вона десь зникла.

- Дивина! сказала Джейн.
- A то ні? підхопив Майкл. Ну, зате коржики добрі!

І вони обоє так узялися до коржиків— заходились вигризати з них чоловічка, квітку, чайничок,— що незабаром забули, як та крамничка дивно зникла.

Та їм довелося згадати про все це вночі, коли давно вже погасили світло і вважалося, що діти міцно сплять.

- Джейн, Джейн, зашепотів Майкл. Хтось наче скрадається еходами, ось послухай!
- Ц-с-с! цитьнула зі свого ліжка Джейн, бо й вона чула чиюсь ходу. Та ось двері відчинилися, ледь рипнувши, і хтось увійшов до кімнати. Це була Мері Поппінс у пальті й капелюшку готова до виходу. Вона швидко, але дуже легесенько, сторожко перейшла кімнату. Джейн з Майклом завмерли в ліжках і стежили за нею напівзаплющеними очима.

Ось вона підбігла до комода, витягла шухляду і зараз же засунула. Тоді навшпиньки підійшла до шафи, відчинила її і щось туди поклала чи щось узяла звідти, — діти не побачили. Шух! Дверцята шафи умить зачинилися, і Мері Поппінс швидко вийшла з кімнати. Майкл сів у ліжку.

— Що вона робила? — лунко прошепотів він до Джеин.

— Не знаю. Може, забула рукавички або черевики, або...

Джейн раптом замовкла. — Майкле, чуєш?

Знизу, так ніби з садка, вони почули чиїсь голоси: там стиха, дуже

поважно й захоплено про щось перемовлялися.

Джейн миттю скочила з постелі й поманила Майкла. Вони босоніж підкралися до вікна і визирнули надвір. Внизу у вуличці перед їхньою хвірткою стояла одна невеличка і дві здоровенні постаті.

— Місіс Коррі з міс Фенні й міс Енні! — пошепки сказала Джейн.

І то справді були вони. Така кумедна трійця! Місіс Коррі заглядала крізь хвіртку Будинку Номер Сімнадцять. На велетенському плечі міс Фенні гойдалися дві довжелезні драбини, а міс Енні тримала в одній руці здоровенне відро із чимось таким, ніби клей, а в другій — величезну малярську щітку.

Тихесенько відчинились і знов зачинилися надвірні двері, і на доріжці до хвіртки почулася чиясь хода. Місіс Коррі заусміхалася й замахала рукою, побачивши Мері Поппінс, що підходила до них з кошиком у руці. А в кошику вона несла щось таке, від чого, здавалось, розходилося тьмяне таємниче світло.

— Мерщій, мерщій, нам треба квапитися, часу обмаль! — сказала

місіс Коррі і взяла Мері Поппінс під руку.

Джейн з Майклом побачили, як усі четверо пройшли Вишневою Вуличкою, тоді звернули трохи ліворуч і вийшли на пагорб. Там, нагорі, де вже не було будинків, а тільки росла трава й конюшина, гурток зупинився.

Міс Енні поставила додолу відро з клеєм, а міс Фенні скинула з плеча драбини й поставила їх сторч. Потім сама вона взялась тримати одну, а міс Фенні другу.

 — Що це вони збираються робити? — не втерпів Майкл. Він аж рота роззявив з дива.

Але Джейн навіть не довелось йому відповідати, бо наступної ж миті він і сам усе побачив.

Тільки-но міс Фенні та міс Енні прилаштували драбини так, що во ни одним кінцем стояли на землі, а другим уперлися в небо, місіс Коррі, підхопивши однією рукою кінчик сукні, а другою відро з клеєм, ступнула на нижній щабель однієї драбини й побралася догори. Мер Поппінс із кошиком у руці полізла вгору другою.

Далі Джейн з Майклом побачили щось небувале. Вибравшись на вершечок драбини, місіс Коррі вмочила щітку в клей і мазнула по небі А Мері Поппінс узяла з кошика щось блискуче і приліпила на те місце.

Коли ж вона прийняла руку, діти побачили там зірку з імбирного коржика...

Як тільки зірка опинялася на небі, вона починала яскраво мерехтіти, кидаючи на всі боки блискотливе золоте проміння.

— Це ж наші! — від зворушення ледве вимовив Майкл. — Це наші зірки! Вона думала, що ми спимо, й забрала їх.

А Джейн мовчала. Вона, не змигнувши оком, дивилася, як місіс Коррі все мазала небо клеєм, Мері Поппінс ліпила туди зірки, а міс Фенні й міс Енні пересували драбини далі, щоразу коли один клапоть неба був увесь заліплений.

Аж ось вони й скінчили. Мері Поппінс помахала кошиком, показуючи місіс Коррі, що там більше немає зірок. Тоді обидві спустились додолу, і весь гурток рушив з пагорба вниз.

Унизу стукнула хвіртка. На доріжці почулася хода. Потім стиха рипнули надвірні двері. І ось діти почули, як Мері Поппінс вийшла сходами нагору, навшпиньки перебігла їхню кімнату і зайшла до другої, де вона завжди спала поміж ліжечками Джона й Барбари.

Коли її кроки стихли, Джейн з Майклом перезирнулися. Тоді, не промовивши й слова, разом кинулися до комода й заглянули у верхню ліву шухляду.

Там лежала тільки купка носовичків Джейн.

Я ж тобі казав! — промовив Майкл.

Потім вони підбігли до шафи й витягли коробку з-під черевиків. Вона була порожня.

— Як же це? Чому? — тільки й сказав Майкл, сівши на краєчок лі-

жка і дивлячись на Джейн.

Але Джейн не сказала нічого. Нарешті вона труснула головою, відкинула з чола коси, випросталась і звелася на ноги.

— Мені цікаво одне, — сказала вона, — чи то зірки — із золотого

паперу, чи золотий папір — із зірок?

Відповіді на своє питання вона не отримала. Та й не сподівалася на це. Вона знала, що відповісти їй міг би тільки хтось куди мудріший

за Майкпа.

Словничок

Вільгельм Завойовник— англійський король, який правив в XI ст. Альфред Великий— перший король Англії, правив наприкінці IX ст.

3. Скільки імбирних коржиків придбали Джейн і Майкл у крамниці місіс Коррі?

А десять

Б дванадцять

В тринадцять

Г п'ятнадцять

т. що робили місіс коррі та Мері Поппінс, коли дісталися драбиною неба?

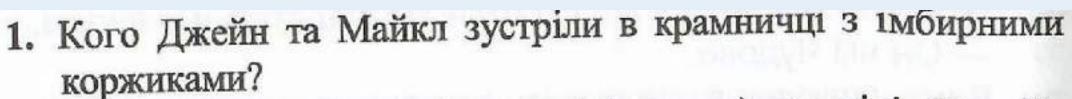
А протирали місяць

Б зашивали хмари

В приклеювали зірки

Г запускали ракету

Робота над казкою «Мері Поппінс» Памела Треверс.

- 2. Що незвичайного ти дізнався (дізналася) про місіс Коррі?
- 3. Чому місіс Коррі так детально допитувалась у дітей, що вони робитимуть із золотими зірками, які були на імбирних коржиках?
- 4. Про що довідалися діти, спостерігаючи вночі за роботою Мері Поппінс, місіс Коррі, міс Фенні та міс Енні?
- 5. Що ти міг би / могла б відповісти Джейн: зірки виготовляють із золотого паперу, чи золотий папір — із зірок?

Складання плану

2.	Упиши пропущені пункти плану до уривка з повісті-казки Па- мели Треверс «Мері Поппінс».
	1. Дорогою по імбирні коржики.
	2
	3.
	4.
	5. Ot sangagans a lake to make the property of the contract of
	6. Таємниця золотих зірок.

Рефлексія. Вправа «Відкритий мікрофон».

- Сьогодні я прочитав (ла) про...
- Було цікаво дізнатися...
- Було складно...
- Я зрозумів(ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився(лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг (змогла)....

Пояснення домашнього завдання.

Сонячні вітрила ст. 98-105, с.111-112 Читати, скласти план, переказ. Скласти сенкан до

слова «Мері Поппінс»

Роботи надсилайте на Нитап